

nal du Tourisme, Hoek: Avenue de la Gare en Avenue de la Liberté, Luxemburg.

De president:
Dr P.H. Brans.

De secretaris:
Apoth. L. Vandewiele.

Onze bestuursleden aan de eer te Rome

Tijdens het Internationale Congres voor de Geschiedenis van de Pharmacie te Rome gehouden in September 1954 ter gelegenheid van de herdenking van het 525-jarig bestaan van het *Nobile Collegio Chimico-Farmaceutico di Roma*, het oudste apothekersgilde ter wereld, werd door dit Collegio het erelidmaatschap verleend aan Dr P. H. Brans (Rotterdam), President van de Kring voor de Geschiedenis van de Pharmacie in Benelux (Cercle Benelux d'Histoire de la Pharmacie), aan Apotheker L. J. Vandewiele (Gent), Secretaris van de Kring en aan Dr D. A. Wittop-Koning (Amsterdam), Redacteur van het Bulletin van de Kring.

Als blijk van waardering voor zijn werkzaamheid op het gebied van de internationale verenigingen voor de geschiedenis van de pharmacie werd aan Dr P. H. Brans als Secretaris-Generaal van de Académie Internationale d'Histoire de la Pharmacie, Secrétaire-Permanent van de Union Mondiale des Sociétés d'Histoire Pharmaceutique en als Vice-President van de Société Internationale d'Histoire de la Pharmacie, het erelidmaatschap verleend door de *Associazione Italiana di Stori della Farmacia*. Dr D. A. Wittop-Koning, Penningmeester van de Académie en van de Union Mondiale en lid van het bestuur van de Société Internationale d'Histoire de la Pharmacie werd tot lid van de *Associazione Italiana* benoemd.

BOEKBESPREKINGEN

Ed. FRISON — *L'Evolution de la partie optique du microscope au cours du Dix-neuvième siècle*. Les test objects, les Test-, Probe- et Typen-Platten. — 1954. Communication, No 89 du Rijksmuseum voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen (Musée National d'Histoire des Sciences Exactes et Naturelles à Leyde) — 168 blz. — Pr. ing. niet aangegeven.

Onze geleerde medewerker Ed. Frison van Antwerpen is niet alleen een bekende micrograaf, maar ook een tot ver in het buitenland gekende specialist in de geschiedenis der microscopie. Zijn talrijke publicaties o.m. in het Engelse tijdschrift « The Microscope », hebben zijn internationale faam voldoende gevestigd en wij achten het een grote eer voor ons blad, dat hij ons geregeld met een of andere publicatie genoeg doet. Wij zijn dan ook gelukkig hiermee een historisch werk van hem te kunnen aankondigen, dat het resultaat is van jarenlange studie en ervaring.

Het werk wordt ingeleid door Juffr. Dr Maria R o s e b o o m, directrice van het Rijksmuseum

voor de Geschiedenis der Natuurwetenschappen te Leiden, die Ed. Frison heeft aangezet om dit werk tot een goed einde te brengen. Zij schrijft terecht, « dat de evolutie van het optisch gedeelte van de microscoop verborgen lag in micrografische handboeken, tijdschriften, catalogi en briefwisseling en dat ze nooit in haar geheel behandeld werd, terwijl deze periode een zeer belangrijk grondwerk van de geschiedenis der wetenschappen insluit. Wat zou de huidige biologische wetenschap inderdaad zijn, zonder de altijddurende inspanningen van de optici om ons steeds betere en sterkere lenzen en optische hulpmiddelen te verschaffen? » En wij kunnen er bij voegen: wat zou de anatomische kennis onze farmaceutische drogerijen zijn en wat zouden wij van kristallen en vele andere grondstoffen afweten, zonder goede optische hulpmiddelen?

Wij voelen ons niet voldoende onderlegd om het werk van Ed. Frison kritisch naar waarde te schatten; daartoe hadden wij een specialist moeten vinden van het zelfde gehalte als de schrijver zelf en die kennen wij niet. Wij moeten ons dan ook beperken tot een inhoudsopgave met lofbetuigingen; waarvan wij evenwel weten, dat ze dubbel en dik verdiend zijn.

Een eerste kapittel geeft ons de geschiedenis van de fabricatie van optisch glas, in Frankrijk, in Engeland en in Duitsland; hierop volgen: het achromatisme, de dekglazjes, hun invloed en de correctie-objectieven — het achromatisch objectief met verschillende lenzen — de waterimmersie — homogene immersie-objectieven — de objectieven met vloeibare lenzen van A b b e — de apochromatische objectieven — frontaallenzen in edelgesteente — de condensor — kwartsobjectieven, condensoren en oculairs — de oculairs — lichtbronnen en hun gebruik — Engelse en continentale objectieven, vergelijking en waardering — natuurlijke testen — kunstmatige testen — typenplaten — oplossing der testen door fotomicrografie. Het werk sluit met een besluit, een chronologische tabel voor de periode 1800-1900, enkele biographische nota's, bibliographie, een index der geciteerde namen en een 16-tal platen met een mooie reeks prachtige foto's van testen.

Daar de schrijver beschikte over de onschatbare collectie van de zo gunstig gekende V a n H e u r c k en over de medewerking van de uitstekende staf van het Rijksmuseum voor Gesch. der Wetenschappen te Leiden verkeerde hij in uitzonderlijke voorwaarden om zijn kennis en ervaring mede te delen. Wij hebben vooral zijn geschiedenis van de Test- en Typenplaten genoten en de bijzonderheden, die hij mededeelt over J.D. Möller's beroemd « *Universum Diatomacearum Moellerianum* » vormen sensationeel nieuw geschiedkundig materiaal van grote waarde. Ook zijn geschiedenis van de fabricatie van optisch glas is nieuw en buitensmate boeiend.

De geschiedenis van het microscopisch statief heeft schrijver niet kunnen geven. Het zou te lang geworden zijn en te veel illustratie gevegd hebben.